
Punkaharjun varhaiskasvatussuunnitelma

Koululautakunta 29.5.2008

Johdantona varhaiskasvatussuunnitelmaamme

Punkaharjun kunnan varhaiskasvatussuunnitelma pohjautuu valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen linjausasiakirjaan (vuodelta 2002) ja valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (vuodelta 2003). Varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetussuunnitelma ja perusopetuksen opetussuunnitelma muodostavat lasten hyvinvointia, kasvua ja oppimista edistävän kokonaisuuden. (varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2003,5.)Työskentelyyn on osallistunut kunnan päivähoitohenkilöstö sekä varhaiskasvatuksen piirissä olevia perheitä ja lapsia.

Varhaiskasvatussuunnitelmamme tavoitteena on edistää varhaiskasvatuksen yhdenvertaista toteutumista kaikissa Punkaharjun kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksen palvelumuodoissa: perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäivähoidossa ja päiväkodeissa. Tavoitteena on myös lisätä henkilöstön ammatillista tietoisuutta ja lisätä vanhempien ja lasten osallisuutta varhaiskasvatuksen arjessa. Varhaiskasvatussuunnitelma käydään läpi koko päivähoitohenkilöstön kanssa vuoden 2008 aikana. Tavoitteena on täsmentää varhaiskasvatussuunnitelma yhteisesti sovituiksi käytännöiksi ja toimintaperiaatteiksi ohjaamaan käytännön työtämme.

Varhaiskasvatussuunnitelmamme on olemassa olevan varhaiskasvatuksen kuvausta. Se sisältää myös toiveita ja tavoitteita siitä miltä haluaisimme varhaiskasvatuksen arjen näyttävän. Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta työstetään vielä yksikköjen omat varhaiskasvatussuunnitelmat, joissa tulee konkreettisemmin näkymään päiväkodin oma tapa toimia. Suunnitelmat täydentyvät lapsen omalla varhaiskasvatussuunnitelmalla. Varhaiskasvatussuunnitelmamme jaetaan tiedoksi kouluille ja Punkaharjun seurakunnalle. Arvioimme ja kehitämme suunnitelmaa vuosittain tai tarpeen mukaan. Puolestani haluan kiittää innostunutta ja sitoutunutta työryhmää, johon kuuluivat lastentarhanopettajat Tiina Pitkänen-Kärpänen ja Noora Turku sekä päiväkotiapulainen Jaana Nousiainen joka vastasi myös suunnitelman kuvittamisesta. Kiitos kuuluu myös tekniselle tuellemme ja työryhmän jäsenelle, e-tiimi-hankkeen projektipäällikölle Teemu Moilaselle.

Päivähoidonjohtaja Päivi Vihavainen

Sisällysluettelo

Henkilöstön arvot	2
Vanhempien arvot	3
Lasten arvot	4
Lapsi on...	5
Kieli ja vuorovaikutus	7
Opitaan leikkien	8
Luovasti kokeillen	9
Matemaattinen orientaatio	10
Luonnontieteellinen orientaatio	11
Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio	12
Esteettinen orientaatio	13
Eettinen orientaatio	14
Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio	15
Erityinen tuki varhaiskasvatuksessa	16
Päivähoidon yhteistyötahot	17

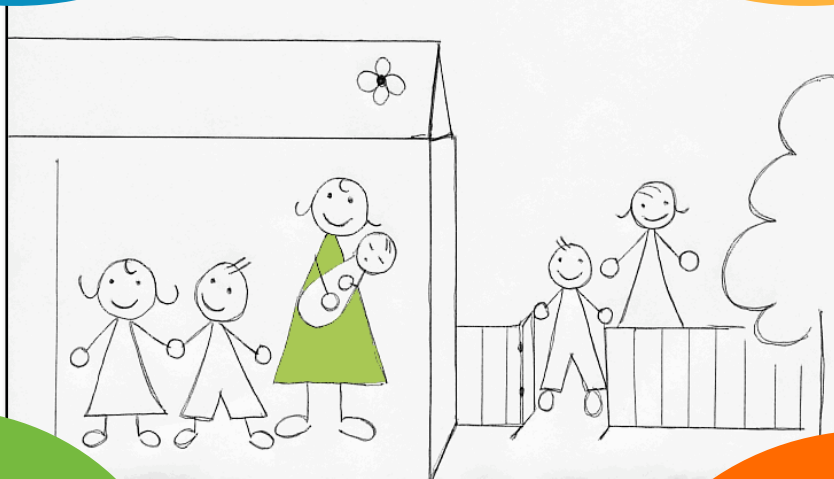
Henkilöstön arvot

Turvallisuus...

- tiloissa, ympäristössä ja riittävässä, ammattitaitoisessa henkilöstössä
- lapsen ja aikuisen välisessä suhteessa
- lasten keskinäisessä vuorovaikutuksessa
- ...on syyliä ja kiireettömyyttä

Johdonmukaisuus...

- ...yhteisissä pelisäännöissä kasvatushenkilöstön kesken ja lasten vanhempien kanssa
- ...lasten/perheiden kohtaamisessa
- ...joustavuudessa ja tilanneherkkyydessä

Leikinomainen oppiminen...

- ...ilolla ja huumorilla
- ...elämysten kautta
- ...arkipäivän tilanteissa
- ...syntyy lapsista

Itsetunnon vahvistaminen...

- ...kehumalla ja kiittämällä
- ...löytämällä lapsen vahvuudet ja voimavarat
- ...positiivisilla kokemuksilla
- ...rajoilla ja rakkaudella
- ...hyväksymisellä; myös heikkoudet ja virheet

Toisten huomioiminen ja kunnioittaminen alkaa...

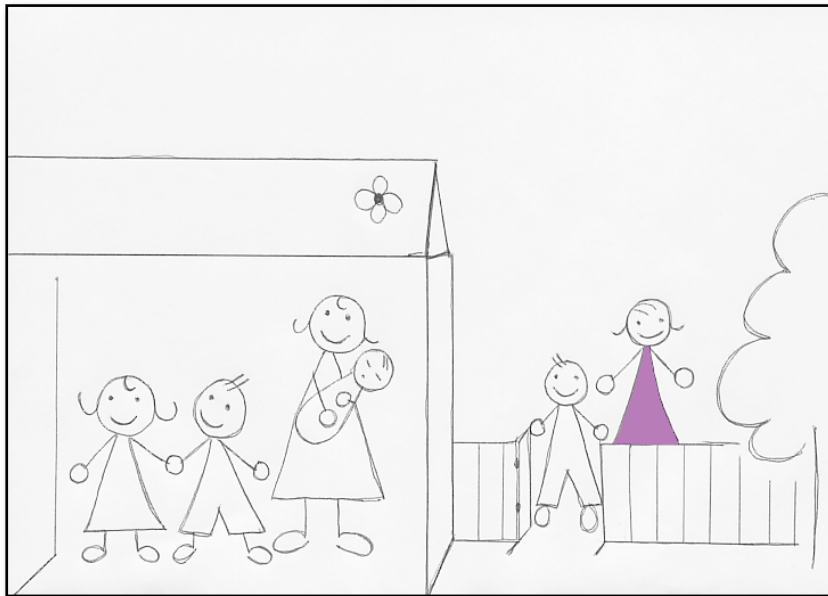
- ...erilaisuuden hyväksymisestä
- ...toisen asemaan asettumisesta (empatiakyky)
- ...hyvistä käytöstavoista

Vanhempien arvot

Turvallisuus
Lapsilähtöisyys
Ammattitaito
Välittäminen
Oikeudenmukaisuus

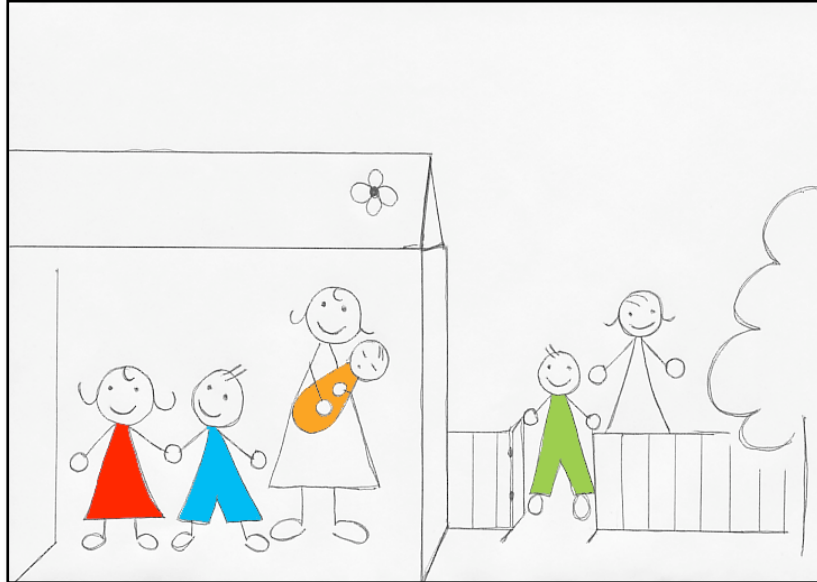

Yhteistyö
Syli
Leikki
Oppiminen
Kaveruus
Luottamuksellisuus
Rajat
Viihtyisyys

Lasten arvot

---

kaverit
askartelu, piirtäminen
kirjojen lukeminen
leikkiminen
pelaaminen

”kaikki on terveitä”
”Kun saa tehdä töitä”
oppiminen
päiväunet
rakentaminen

jalkapallon pelaaminen
hoidosta hakeminen
ulkoleikit
synttärät
karkkien saaminen
joskus

Lapsi on...

Päivähoitohenkilöstön ajatuksia siitä, millainen lapsi on

Lapsi tarvitsee rakkautta, rajoja, hyväksyntää ja ihmisen mallia. Aikuinen voi oppia lapselta paljon.

Minä kasvattajana

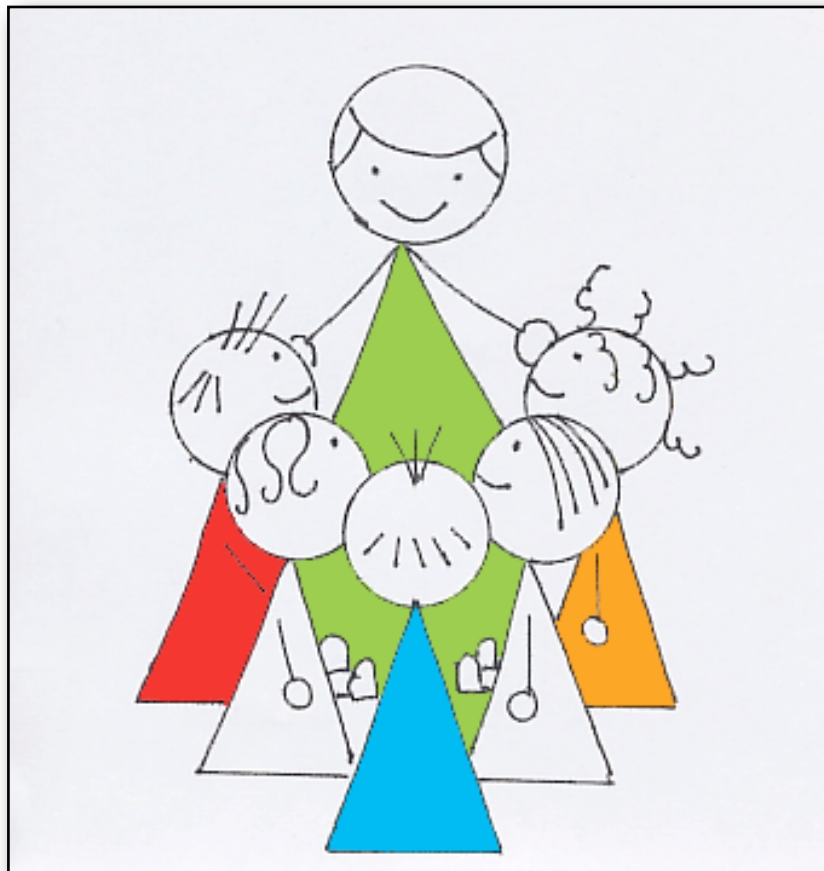

Minä kasvattajana...

kannan suuren vastuu lapsesta
annan rakkautta ja asetan rajoja
välitän ja pidän lapsen puolta
kehun ja kiitän
opetan hyviä tapoja ja
toisen huomioimista

Olen...

syli
toimiva
kärsivällinen
turvallinen ja lämmin
johdonmukainen
oikeudenmukainen
aito ja avoin
topakka ja napakka

Kieli ja vuorovaikutus

Kieli on ajattelun ja ilmaisun sekä vuorovaikutuksen väline. Lasta kannustetaan monipuoliseen kielelliseen itseilmaisuun ja vuorovaikutukseen lasten ja aikuisten kanssa.

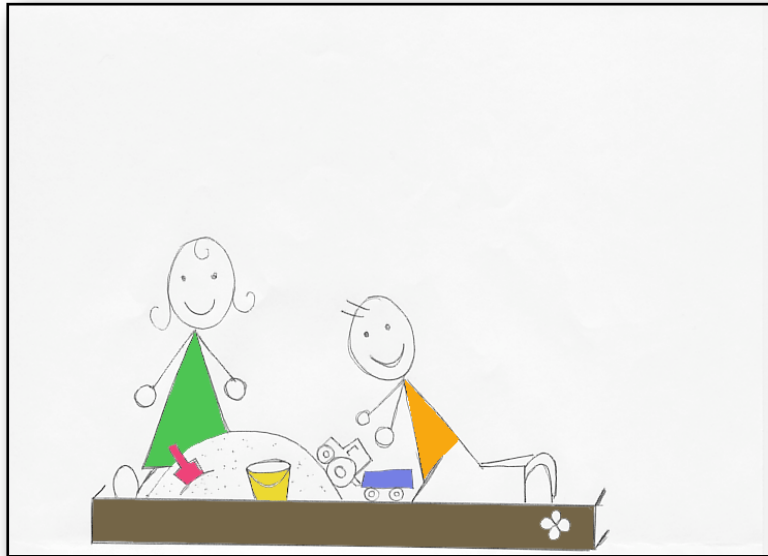

Opitaan leikkien

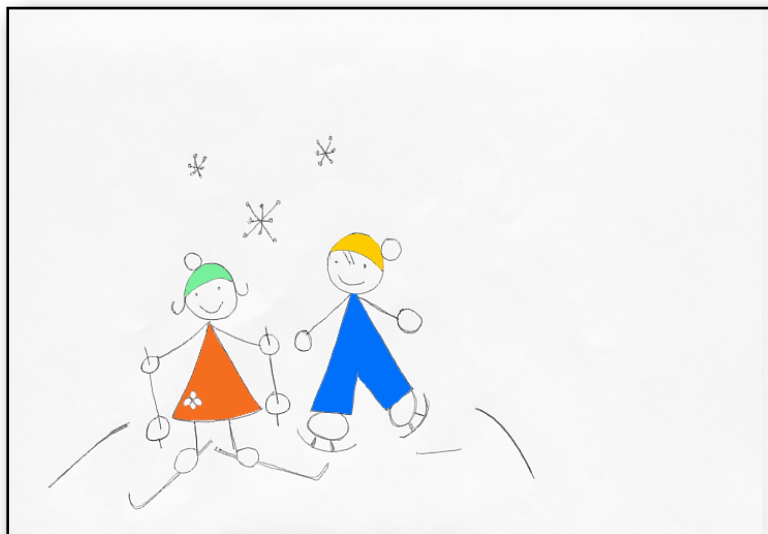
Leikki kuuluu lapsen arkeen ja juhlaan. Se tuottaa iloa ja mielihyvää ja leikin avulla lapsi käsittelee tunteitaan ja viestittää ajatuksiaan ympärilleen. Leikissä arjessa ja juhlassa, iloa ja mielihyvää kokien.

Liikkumisen iloa

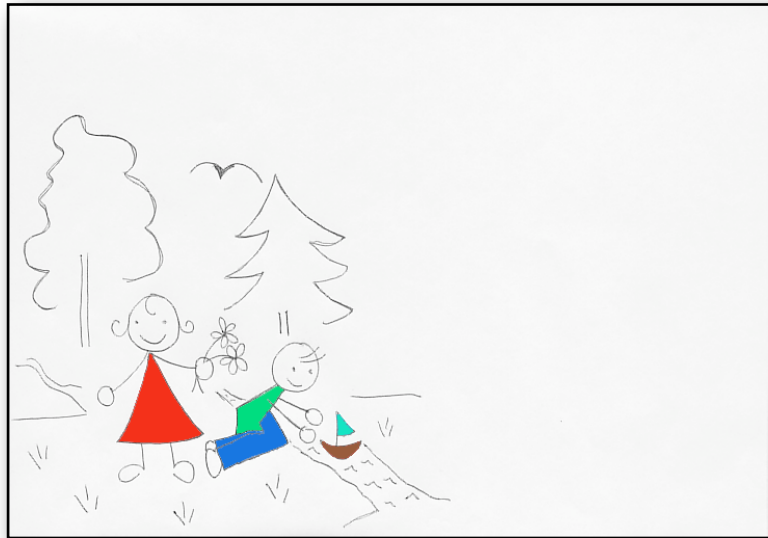
Innostumisesta, osallistumisesta ja yhdessä tekemisestä alkaa liikunnan ilo.

Luovasti kokeillen

Tunnustellen, haistellen, kuulostellen, maistellen pieni ihminen valloittaa maailmaa.

Matemaattinen orientaatio

Matematiikkaa on kaikkialla ympäristössämme ja se on osa jokapäiväistä toimintaamme

...sisällä, ulkona, retkillä luonnossa, liikunnassa, ruokailussa...

Matematiikka on vertaamista, päättelyä, laskemista, lajittelua ja luokittelua. Mittaamista, ajan ja rahan määreiden oppimista, numeroiden ja lukumäärien vastaavuutta. Geometrinen muotojen havainnointia.

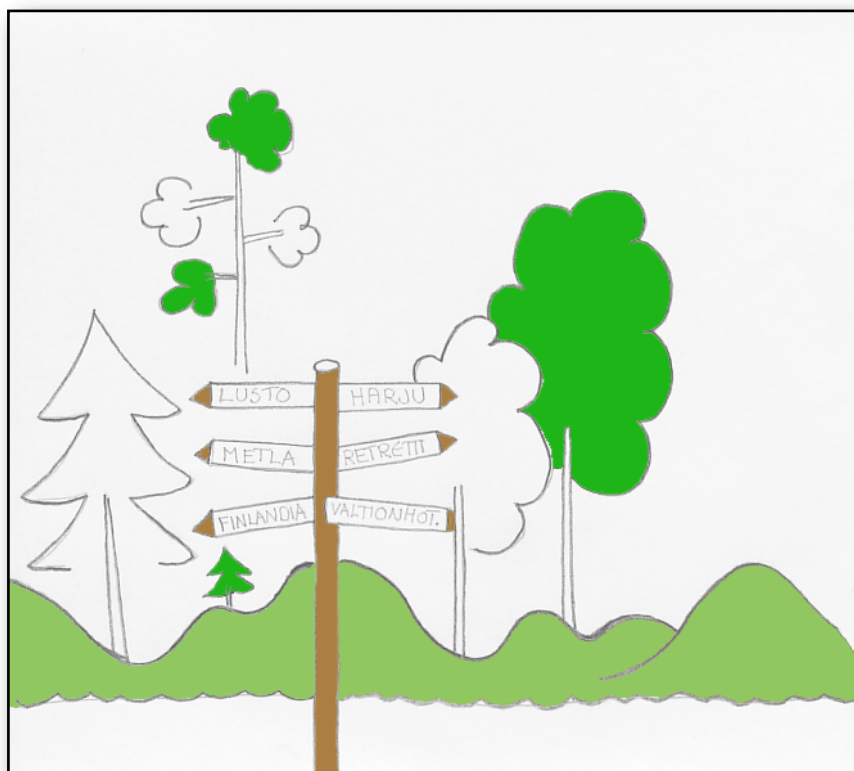

Luonnontieteellinen orientaatio

Lapsi saa omakohtaiseen kokemukseen perustuvia elämyksiä ympäristöstään; opetellen ympäristön kunnioittamista ja vaalimista, kestävästä kehitystä ja jokamiehen oikeuksia.

Lapsen kanssa liikutaan Punkaharjun maisemissa retkeillen, havaintoja tehden tutkien ja kokeillen.

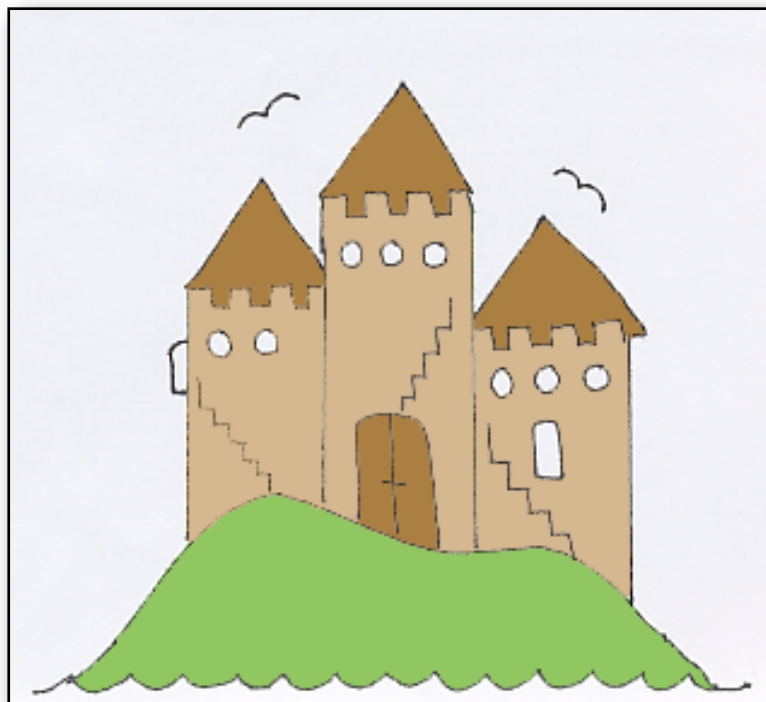

Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio

Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio jäsentää lapsen tietoa kotiseudusta ja siitä miten ennen elettiin. Perinteet ovat tärkeitä, samoin luonnon muovaamien maisemien ja esineiden muuttuminen sekä lapsen oma perhe , sukupuu ja juuret. Rakennettua ympäristöä unohtamatta.

Vanhemmat ihmiset, lasten isovanhemmat ja lapset itse voivat avata näkökulmia menneisiin tapahtumiin. Punkaharjun ja sen lähiympäristön luonnossa olevat kohteet sekä rakennetun ympäristön kohteet ja nähtävyydet saavat aikaulottuvuuden ja merkityksen. On myös mahdollisuus tutustua nyky-yhteiskunnan toimintaan.

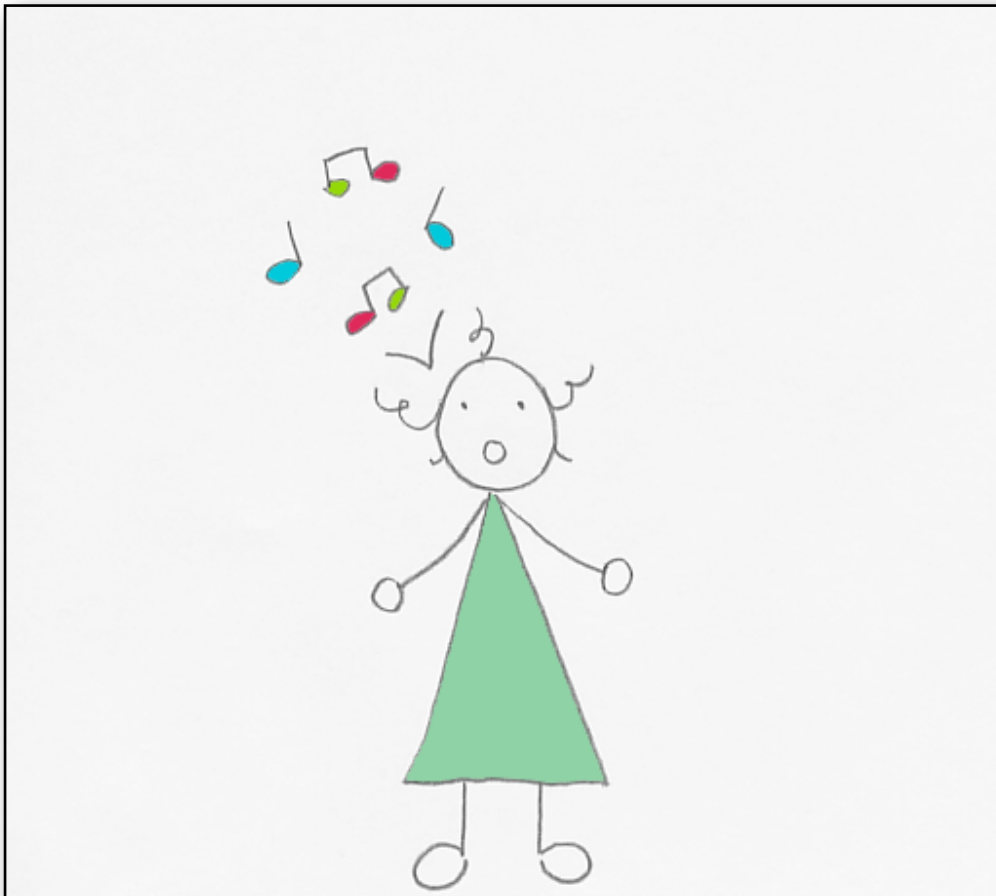

Esteettinen orientaatio

Esteettinen orientaatio avautuu lapselle omakohtaisten aistimusten, tunteusten ja kokemusten kautta havaitsemalla, kuuntelemalla, tuntemalla, itse luomalla, samaistumalla ja kuvittelemalla käyttäen draaman, musiikin, kuvataiteen ja kirjallisuuden keinoja monipuolisesti.

Lasta ohjataan näkemään ja arvostamaan kauneutta ympärillään; kaunista käyttäytymistä ja hyviä tapoja unohtamatta.

Eettinen orientaatio

Eettisyys on...

Toisen huomioimista
ja kuulemista

Jokainen on erilainen
ja tärkeä omana it-
senään

Opettelua vastuun
ottamisesta ja
valintojen teosta

Rehellisyyttä,
anteeksipyytämistä
ja -antamista

Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio

Perustana on kotien uskonnollisen vakaumuksen kunnioittaminen
Päivähoidossa tutustutaan kirkkovuoden juhlaperinteisiin (joulu, pääsiäinen) ja
lapselle annetaan mahdollisuus hiljentymiseen, ihmettelyyn ja pohdintaan.

Erityinen tuki varhaiskasvatuksessa

Lapsen tuen tarve ja sen arviointi

“Lapsen tuen tarpeen arvioinnin lähtökohtana varhaiskasvatuksessa on vanhempien ja kasvatushenkilöstön havaintojen yhteinen tarkastelu tai lapsen aiemmin todettu erityisen tuen tarve. Lapsi voi tarvita tukea fyysisen, tiedollisen, taidollisen tai tunne-elämän tai sosiaalisen kehityksen osa-alueella eripituisia aikoja. Tuen tarve voi syntyä myös tilanteessa, jossa lapsen kasvuolot vaarantavat tai eivät turvaa hänen terveyttään tai kehitystään.” (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet; Stakes)

Punkaharjulla erityistä tukea ja hoitoa tarvitseva lapsi nimeämiseen tarvitaan alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto. Kun tuen tarve havaitaan, tukitoimet voidaan aloittaa lapselle jo ennen asiantuntijan lausuntoa.

Tuen järjestämisen periaatteet ja varhaiskasvatuksen tukitoimet

“Tuki järjestetään mahdollisimman pitkälle yleisten varhaiskasvatuspalvelujen yhteydessä siten, että lapsi toimii ryhmän jäsenenä muiden lasten kanssa ja hänen sosiaalisia kontaktejaan ryhmässä tuetaan. Lapsen tarvitsema tuki aloitetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.” (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet; Stakes)

Punkaharjulla erityistä tukea tarvitseva lapsi sijoittuu päiväkotiryhmään tai joskus perhepäivähoitoon. Lapsen erityisen tuen tarpeesta riippuen lapsiryhmän kokoa voidaan pienentää tai lapsella voi olla henkilökohtainen avustaja.

“päivittäistä kasvatustoimintaa mukautetaan eriyttämällä, perustaitojen harjaannuttamisella sekä lapsen itsetunnon vahvistamisella.” (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet; Stakes)

Erityislastentarhanopettaja osallistuu lapsen tarvitsemien tukitoimien suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan,

Päivähoidon yhteistyötahot

